

PSIHOMAGIJA

ARETÉ
IZDAVAČKA KUĆA

Naslov originala
Alejandro Jodorowsky
PSICOMAGIA

© *Alejandro Jodorowsky, 2004*
Translation copyright © 2018 by Areté

Impresum

Zbirka: Areté
Glavna i odgovorna urednica: Nina Gugleta
Urednica: Ana Marija Grbić
Prevod: Ivana Krgović
Lektura: Irina Vujičić
Korektura: Aleksandra Dunderski
Grafičko oblikovanje: Jana Vuković
Štamparija Kontrast, Beograd
Tiraž : 1000
Izdavač
Areté, Beograd

PSIHOMAGIJA

Alejandro Hodorovski

*Prevod
Ivana Krgović*

PSIHOMAGIJA

Predgovor

Pošto sam dugi niz godina živeo u glavnom gradu Meksika, imao sam priliku da proučavam metode onih koje nazivaju vračevima ili isceliteljima. Ima ih gomila. Svaki kvart ima svog. U samom srcu grada uzdiže se velika pijaca Sonora, gde se isključivo prodaju proizvodi vezani za magiju: sveće u boji, preparirane ribe u obliku đavola, slike svetaca, lekovito bilje, blagosloveni sapuni, tarot karte, amajlije, gipsane skulpture Bogorodice Gvadalupe pretvorene u kostura i slično. U nekim sobičcima iza tezge, ogrezlim u pomrčini, žene sa iscrtanim trouglom na čelu trljaju svežnjem biljaka i svetom vodicom one koji su došli da se s njima konsultuju izvodeci rituale čišćenja tela i aure... Profesionalni lekari, verni sinovi Univerziteta, preziru ove prakse. Po njima, medicina je nauka. Hteli bi da pronađu idealan, precizan lek za svaku bolest nastojeći da se ne razlikuju jedni od drugih. Žele da medicina bude jedinstvena, zvanična, bez improvizacija i da se primenjuje na pacijente koje tretira samo kao tela. Niko se ne odlučuje da leči dušu. Za razliku od njih, za iscelitelje medicina je umetnost.

Našem nesvesnom lakše je da shvati jezik snova nego racionalni jezik. S jedne tačke gledišta, bolesti su snovi, poruke koje otkrivaju nerešene probleme. Iscelitelji veoma kreativno razvijaju lične tehnike, obrede, čarolije, čudne lekove kao što su klizme od kafe s mlekom, čajevi od oksidiranih šrafova, obloge od krompir-pirea, pilule od životinjskog izmeta ili jaja moljaca. Neki imaju više mašte ili talenta od drugih, ali svi su, ako imaš vere, korisni. Obraćaju se primitivnom biću, sujevernom, kog svaki građanin u sebi nosi.

Gledajući operacije ovih popularnih terapeuta, koje

oni često predstavljaju kao čuda, trikove dostojne velikog mađioničara, skovao sam pojam sveta prevara. Da bi se neverovatno dogodilo, neophodno je da bolesnik, priznajući postojanje čuda, čvrsto poveruje da može da se izleči. Da bi imao uspeha, vrač pri prvim susretima obavezno mora da upotrebi trikove kojima će ubediti bolesnika da materijalna realnost može da se povinuje duhu. Kada sveta prevara obmane klijenta, on doživljava unutrašnji preobražaj koji mu omogućava da shvati svet više putem intuicije nego putem razuma. Samo onda pravo čudo može da se dogodi.

Tada sam se zapitao, ako se ukloni sveta prevara, da li tom umetničkom terapijom može da se izleči i osoba koja nema veru? S druge strane, iako se čovek vodi racionalnim umom, možemo li reći da mu nedostaje vera? U svakom trenutku nesvesno prevazilazi granice našeg razuma, bilo preko snova ili omaške. Ako je tako, zar ne postoji način da navedemo nesvesno da deluje kao saveznik, dobrovoljno? Incident koji se dogodio na jednom od mojih kurseva psihogenealogije pokazao mi je put: u trenutku dok sam opisivao uzroke neuroze neuspeha, jedan polaznik – lekar, hirurg – pao je na pod savijajući se od bolnih grčeva. Izgledalo je kao napad epilepsije. Usred opšte panike, pošto niko nije znao kako da mu pomogne, prišao sam povređenom i ne znam zašto, skinuo sam mu, uz dosta muke, burmu s domalog prsta leve ruke. Odmah se smirio. Shvatio sam da predmeti koje imamo i koji nas okružuju čine jezik nesvesnog. Stavljanje prstena osobi može da predstavlja okov, a skidanje tog prstena može da je oslobodi... Drugo iskustvo me je prosvetlilo: kada je imao šest meseci, moj sin Adan bolovao je od jakog bronhitisa. Jedan prijatelj – lekar, travar – prepisao mu je neke kapi od eteričnog ulja biljaka. Moja bivša žena Valerija, Adanova majka, morala je da mu sipa u usta po trideset tih kapi tri puta na dan. Ubrzo se požalila da detetu nije bolje.

Rekao sam joj: „Problem je u tome što ti ne veruješ u taj lek. Uz koju si religiju odrasla?“ „Kao i svi Meksikanci, uz katoličku!“ „Onda ćemo mi dodati veru u te kapi. Svaki put kada mu ih daješ, izgovori Očenaš.“ Valerija je tako i učinila. Adanu je ubrzo bilo bolje.

Tada sam, uz veliku opreznost, prilikom tumačenja tarota, počeo da preporučujem – kada bi se klijent pitao kako da reši problem – činove koje sam nazvao psihomagija. Zašto ne magija?

Da bi mu primitivna terapija funkcionisala, iscelitelj mora, oslanjajući se na sujeverni duh pacijenta, da održi misteriju tako što će se predstavljati kao da poseduje nadljudske moći koje je primio tajnom inicijacijom i da računa na pomoć božanskih i paklenih saveznika prilikom isceljenja. Lekovi koje on daje moraju da se uzimaju bez poznavanja sastava i preporučeni činovi moraju da se izvode bez pitanja. U psihomagiji, umesto sujevernog verovanja, neophodno je klijentovo razumevanje. On mora da zna razlog svakog svog postupka. Psihomag od iscelitelja postaje savetnik, a zahvaljujući njegovim receptima pacijent se pretvara u sopstvenog iscelitelja.

Ova terapija mi nije došla kao iznenadno prosvetljenje, nego se usavršavala korak po korak, tokom mnogo godina... Na početku je izgledala tako ekstravagantno, tako slabo naučna, da sam je mogao sprovesti samo s prijateljima i rodbinom... Ponekad bih je pomenuo na konferencijama u Parizu... Jednom su me pozvali u centar koji je osnovao duhovni učitelj Arno Dežarden. Saznavši za moje potrage, pitao me je da li bih mogao da izlečim bolest koja je mučila njegovu svekrvu, ekcem na dlanovima... Pomislio sam da je gospođa, dok mi je pokazala svoje izranavljene ruke, napravila gest molbe, pošto se osećala isključeno iz ćerkinog odnosa. Zamolio sam učitelja da on i njegova supruga ispred obolele

obilno pljuju na gomilu zelene gline, da bi time dobijenu pastu potom namazali na ekcem. Bolest se ubrzo povukla.

Mladi Dežardenov učenik, Žil Farse, došao je da me vidi, po savetu svog učitelja, pod izgovorom da želi intervju kako bi se upoznao s mojim neobičnim doktrinama. Iz našeg susreta rodila se mala knjiga u obliku biografije, pod nazivom Sveta prevara, koja je osvojila priličan broj čitalaca. Žil mi je, potom, predložio da šire razradimo moje ideje želeći istovremeno da proverí njihova dejstva i da mi potraži psihomagijski savet kako bi spiritualni pisac. Predložio sam mu da napiše knjigu intervju sa mnom koja bi se zvala Psihomagija, a čiji bi podnaslov bio Zapisi o paničnoj terapiji. Moj mladi prijatelj bio je sumnjičav: kako nije poznao temu, smatrao je da neće umeti da mi postavlja zanimljiva pitanja. „Upravo zbog toga sam ti to i prepisao. Ptica duha mora da se oslobodi iz racionalnog kaveza. Zato ćemo razbiti logički red. Umesto da mi postavljaš pitanja i da ti ja odgovaram, prvo ću ti ja odgovarati, a posle ćeš me ti pitati... Takoreći, posledica će doći pre uzroka.” Tako smo i učinili: Farse je seo naspram mene s magnetofonom, a ja sam davao odgovore na nepostojeća pitanja deset sati bez prekida. U pojedinim trenucima bi moj ispitivač spavao, čvrsto držeći svoj aparat. Žil je kasnije podelio materijal na uređene delove i naslovio ih pitanjima. Pošto se probio na nepoznatom terenu (rekao mi je: „Ne znam da li se umetničko i terapeutsko traganje mogu pomiriti ”), napisao ih je objektivnim tonom izjavljujući: „Nisam jedan od njegovih sledbenika. Nisam napisao ovu knjigu kao učenik, nego kao prijatelj. Otuda i zdrava nedoumica kojom se ponekad suprotstavljam njegovim rečima, i koja ga, srećnom okolnošću, primorava da pojasni svoje mišljenje.”

Kada je Mark de Smet, direktor kolekcije Espas libr u Alben Mišelu u Francuskoj, prihvatio da izda knjigu, učinio

je to pod uslovom da joj promenimo naslov. „Niko ne zna za reč psihomagija. Bolje je nazvati je: Pozorište izlečenja, panična terapija.”

Pozorište izlečenja pojavilo se 1995. godine. Pobudilo je veliko interesovanje. Primio sam brojna pisma u kojima su mi traženi psihomagijski činovi. Kako bih razvio tehniku, koja se do danas sprovodi isključivo intuitivno, odlučio sam da prihvatam po dve konsultacije na dan, od ponedeljka do petka, u okviru jednoipčasovnih seansi. Nakon što bih ustanovio porodična stabla – braću, roditelje, ujake, stričeve, dedove i pradedove – savetovao bih psihomagijske činove koji su davali značajne rezultate. Tako sam uspeo da otkrijem više zakona pomoću kojih sam mogao da predajem ovu umetnost velikom broju učenika, od kojih su mnogi već bili svršeni terapeuti. Držao sam privatne konsultacije dve godine, nakon čega sam počeo da pišem Ples stvarnosti. Žil Farse je ostvario karijeru duhovnog pisca i dan-danas, kao časni otac porodice, vraća na put zabludele duhove zajedno sa Arnoom Dežardenom, na tako trnovitom zadatku.

Nakon što je Siruela objavila Ples stvarnosti u Španiji (2001), pored brojnih televizijskih intervjuja koje je sa mnom napravio Fernando Sančez Drago, Psihomagija je postala poznata široj publici. Bilo je i entuzijasta koji su, neobazrivo i bez ikakvog čestitog iskustva na polju umetnosti ili psihoterapije, želeli da je praktikuju dajući, usled kreativne nespособnosti, savete koji su bili naivna imitacija mojih.

Godine 2002, imao sam konferenciju u Madridu, pred publikom od šest stotina ljudi, u univerzitetskom amfiteatru. Vešto vođeni mojim predstavnikom, mladim profesorom Havijerom Estebanom, učenici su mi predstavljali svoje probleme tražeći psihomagijske činove kako bi ih rešili. Na kraju, Havijer mi je dao primer svoje knjige Sanjarenje, u kojoj opisuje sopstvene snove.

„Idem u prodavnicu gde prodaju hiljade džinovskih pribora za pecanje. Udica mi je do kolena. Čovek koji je sa mnom uči me kako se peca, ali govori da mi ne treba štap niti išta od opreme. Bacam opremu i idemo kroz šumu da bismo stigli do reke. Ribe nam skaču u ruke.”

Smatram da njegovi zapisi imaju isceliteljski smisao. Havijer izražava privrženost mojim idejama i moli me za sastanak kako bi mi postavio pitanja koja sebi postavlja omladina, pitanja na koja ne odgovara aktuelni obrazovni sistem. „Učenici su mutirali, na nesreću profesora koji i dalje zadržavaju svoje arhaično mišljenje”, kaže mi. Dolazi u Pariz i nekoliko dana me intervjuje. „Misli bez ograničenja, pričaj u ime mutiranih učenika.” Tako su nastali drugi i treći deo ove knjige.

U dodatku je svedočenje Martina Bakeroa, pesnika i doktora psihopatologije, koji je prisustvovao jednoj mojoj radionici u Santjagu de Čileu, posle koje je otputovao u Pariz da usavrši razumevanje mog posla. Njegova je zasluga što se psihomagija primenjuje u lečenju mentalnih bolesnika. Zahvaljujući njemu, mogu da gajim nadu da će se ovaj isceliteljski zanat jednog dana upotrebaljavati kao dodatak zvaničnoj medicini.

Alejandro Hodorovski

PSIHOMAGIJA

Psihomagija, zapisi o paničnoj terapiji
(Razgovori sa Žilom Farseom)

Uvodna napomena

„Nisam pijanac, ali nisam ni svetac. Vrač ne bi trebalo da bude svetac... On može da se spusti tako nisko kao vaška i da se uzdigne tako visoko kao orao... Moraš da budeš Bog i đavo u isto vreme. Biti dobar vrač znači biti usred oluje, ane štititi se, znači iskusiti život u svim njegovim fazama, znači povremeno biti lud. I to je sveto.”

Korso Koho

(Vrač Sijuks plemena iz Lakote)

Jednog dana, nakon mnogo večeri provedenih u biblioteci gde sam pokušavao da odgonetnem duboki smisao psihomagije, pitao sam Alehandra Hodorovskog da li bi mi savetovao neki čin. Odgovorio mi je da sama činjenica da pišem ovu knjigu zajedno s njim, predstavlja dovoljno moćan čin. Zašto da ne?

Zapravo, Hodorovski je sam po sebi putujući psihomagijski čin, istinski i definitivni panični lik, čije ponašanje prouzrokuje izvesne pukotine u poretku našeg, naizgled, tako predvidivog univerzuma.

Dramaturg koji je, zajedno sa saučesnicima Arabalom i Toporom, obeležio istoriju pozorišta svojim tako dobro nazvanim pokretom panike; režiser filmova El Topo i Sveta Planina, o kojima ugledni Amerikanci pišu doktorate i mudre studije; pisac; autor scenarija za stripove koji sebi dopušta luksuz da saraduje s našim najboljim strip-crtačima; brižni otac petoro dece s kojima trenutno održava blizak odnos, Hodorovski je danas tarot-tumač bez premca čija su objašnjenja zapanjila mnoge. Takođe je neodoljivi klovn mistič-

nog kabarea koji, u trenutku kada pariska publika okreće leđa konferencijama, uspeva da napuni sale publikom uz pomoć najboljeg reklamnog oružja – rečju od usta do usta; internacionalni- mogli bismo reći, pod uticajem Mebijusa - interstelarni mag,, s kojim se konsultuju rok-zvezde i umetnici iz čitavog sveta...

Ovaj Čileanac ruskog porekla, godinama nastanjen u Meksiku i danas ukorenjen u Francuskoj, predstavlja osobu koju isuviše hladni romanopisci danas ne bi mogli da stvore, biće koje je dovelo maštu na vlast u svim čoškovima multidimenzionalnog postojanja.

Njegova kuća, mudro savezništvo reda i nereda, organizacije i haosa, verno je ogledalo svog domaćina ili, jednostavno, života. Pravi je doživljaj posetiti ovu baštu u kojoj su posejane knjige, video-snimci, dečje igračke i slično. Tamo možete naleteti na crtače Mebijusa, Buka ili Besa, kao i na mačku ili neku ženu koja je došla ne zna se odakle i koja izgleda brine o kući neko vreme... To je mesto poetske snage, koncentracija nebrojenih energija, koje su, ipak, pod kontrolom.

Suvišno je reći da raditi s paničnim likom nije sinekura i to, pre svega, zato što Hodorovski ignoriše planiranje, agende i ostala vremenska ograničenja koja uređuju život Zemljana. Kada mi je ponudio da stavim na papir njegovu psihomagijsku avanturu, shvatio sam da moram da se posvetim tom poduhvatu. S njim nema predviđanja, unapred utvrđenih rokova, prethodno upisanih sastanaka: sve se radi u trenutku. Sve u njemu ima svojstvo varnice. To ne znači da je nesposoban da se podvrgne disciplini ili da se povinuje saticama, naprotiv; ali na kraju ostaje misterija kako ovaj čovek, koji kada zaključí naše psihomagijske sastanke, odlazi da radi na filmu sanjalačkog naziva – El ladrón de arco iris, 1990 – može da vodi snimanje visokobudžetnog filma, da

kroti divove kao što su Piter O'Tul, Omar Šarif ili Kristofer Li, da nametne svoj senzibilitet producentima koji su koliko materijalni toliko i turbulentni, a da ne zabeleži nijedan od svojih budućih dogovora, te da u septembru prihvati konferenciju dogovorenu za mart ne zabeleživši datum u neku sveščicu, zbog čega ga, u trenucima kada se približava dan nastupa, treba locirati, iz straha da je zaboravio na dogovor i nestao na ko zna kojoj tački planete?

Alejandro čvrsto veruje u burni karakter stvarnosti i otud taj fascinantni i iscrpljujući aspekt koji ga čini neumerenim u svim njegovim ispoljavanjima. Kada neko pred njega postavi publiku, retko se odupre iskušenju da je dovede do granica ispitivanja, što je tipično južnoamerička crta ovog izvanrednog bića koje u privatnom životu zna da se pokaže kao najmekša i najskromnija osoba, a koja, dok trepneš, može da se pretvori u baroknu operu istog kalibra kakvi su njegovi filmovi, gde se groteskno takmiči sa zastrašujućim, opscenim i svetim. Hodorovski se uvek održava na ivici; pleše na suptilnoj granici koja odvaja kreaciju od slobodne provokacije, inventivnost divljeg napada naspram dobrog ukusa, smelost nepristojnosti... Mebijus, genijalni crtač stripa Inkal, upoznat sa ovim metodama nakon petnaest godina saradnje, vidi u tome „tehniku koju Alejandro koristi kako bi podrivao otpor univezuma...”

U svakom slučaju, sa Hodorovskim se sve na kraju uvek sredi, uprkos traumama koje pretrpe živci organizatora. Sposobnost ovog čoveka da preokrene situaciju koja se predstavljala u najlošijem svetlu i da izvrne stvarnost kao rukavicu nema premca.

Pomenuću ovde anegdotu – koje ćemo se setiti kasnije (na pedeset trećoj strani) – koja dobro ilustruje ovu veštinu izvrtanja stvarnosti, manevar za koji valja biti pripremljen, ako osoba ima smelosti da bude u njegovom društvu.

Dogovarali smo se da organizujemo zajednički nastup na vašaru na kom su se svake godine sastajali travari, prodavci kada s penom, ezoteristi svih vrsta, pesnici majke prirode, alternativni izdavači i lekari... Da li je to bila taktička greška? Kada sam stigao u Vansen u potrazi za svojim herojem, našao sam ga potpuno uronjenog u izradu scenarija za strip, kojuge odbijao da prekine zarad odlaska u Mehoranu gde je trebalo, kako bi on rekao, da održi časakanje...

Insistirao sam napominjući da nas čekaju i da ne možemo da ne prisustvujemo svojoj sopstvenoj konferenciji, dok Hodorovski konačno nije prihvatio, uz gundanje, da uđe u moj automobil ne prestajući da mi ponavlja čitavim putem: „Meni nije žao, razumeš...? Mislim da nemamo šta da radimo u Mehorani...” Kada smo stigli na dogovoreno mesto, naišli smo na najgore: sala na vetrometini, neograđena, bez stolica i mikrofona, i stotinjak osoba koje nisu došle da slušaju Hodorovskog nego, zbog greške u programu, doktora Vestlanda, simpatičnog autora medicinsko-ezoteričnih bestselera...

Dok je u meni kuljao bes, moj genijalni saučesnik me je, uvidevši jednim pogledom razmere katastrofe, prekorio fatalističkim tonom: „Vidiš? Rekao sam ti!” I okrenuvši se, otišao je bez reči...

Koleginica je potrčala za njim moleći ga da ipak održi govor. Očito osetljiv na ženska ubeđivanja, Alejandro se vratio i rekao mi: „Dobro, ovi ljudi žele da čuju doktora Vestfaltera; okej, zašto me lepo ne predstaviš kao njega? Kaži im da sam ja doktor Vizen-Vizen i da ću im se obratiti...”

Možda bih danas rado prihvatio izazov, ali tada sam bio još uvek uveren u tu tradicionalnu ideju da je doktor Vestland doktor Vestland, da je Žil Žil i da je Hodorovski Hodorovski... Taj koncept stvarnog u potpunosti me je sprečavao da učestvujem u takvoj prevari. U onim uslovi-

ma, improvizovao sam prost govor kako bih predstavio svog opasnog prijatelja, koji je stajao pred zbunjenom publikom i počeo da priča pomirljivim tonom: „Vidite, ja nisam doktor Vestfalus, ali to nije problem, osoba nije bitna. Zamislite da sam doktor Vizen-Vizen i postavite mi pitanja. Nije važna osoba, ja ću vam odgovarati kao da sam doktor Vuf-Vuf...”

Ljudi su, na početku, bili zabezegnuti, ali vrlo brzo su se predali čaroliji i ušli u igru Hodorovskog, koji je, pred mojim nepoverljivim očima, postigao neverovatan uspeh. U toku konferencije pozvao je, melodičnom intonacijom, svoje improvizovane slušaoce da mu pričaju o svojim problemima i iskoristio srećnu okolnost koju mu je sudbina donela: „Pažnja! Postavljajte pitanja pošto je ovo poslednji put da dolazim u Mehoranu...”

Nakon što je posetio štand Dervi izdanja kako bi kupio knjigu doktora Vestlanda („Treba barem znati ko je taj doktor Vestfaler, zar ne?”), Alehandro je ušao u kafeteriju gde se, za nekoliko sekundi, našao okružen obožavateljima i nastavio da deli savete i prosvetljujuća zapažanja, uz vanrednu ljubaznost.

Tako se popodne koje je počelo kao fijasko završilo u hvalospevima.

Valjalo bi ovde reći nešto i o njegovoj neverovatnoj intuiciji: nije čudno što Alehandro, kada prvi put vidi osobu, otvoreno kaže neku istinu za koju je ona mislila da je savršeno prikrivena dajući sagovorniku veoma jak utisak da se nalazi pred sveznajućim magom.

Jedan moj prijatelj, kog ćemo nazvati Klod Salcman – nikada neće moći da zaboravi tu noć kada smo, po izlasku s konferencije, koja je sama po sebi bila epska, seli u baštu kafića na trgu Sen Silpis i kada je Alehandro, iznenadno ali delikatno, insistirao da mu ukaže na ova otkrovenja: „Slušaj, Salcman, mogu li da ti kažem nešto? Ti si prijatelj mog

prijatelja i zbog toga ću sebi da dozvolim da ti kažem nešto, važi? Znaš, Salcman, kada te gledam, vidim čoveka podeljene prirode: gornja usna ti je vrlo različita od donje.” (Pogledao sam i prvi put primetio ovu crtu njegove fizionomije, vrednu pažnje.) „Gornja usna ti je vrlo tanka, usna ozbiljnog, duhovnog, čak krutog čoveka, usna askete... Ali donja usna ti je debela, mesnata, usna senzualnog čoveka, ljubitelja zadovoljstva... Ako u tebi istovremeno postoje ove dve prirode, Salcman, moraš da ih pomiriš...” Iako je to u suštini bilo očigledno, mog prijatelja je komentar impresionirao, pošto se upravo tih dana, kao nikad ranije, koncentrisao na usklađivanje te dve prirode, kontradiktorne za tradicionalnu, ali komplementarne za duboku logiku.

Koliko sam samo ljudi čuo da govore kako im je Alejandro, oslanjajući se na samo jednu kartu u tarotu ili samo na sposobnost posmatranja, jednom rečju ukazao na konflikt kom su u tom trenutku bili izloženi iznoseći na svetlost dana misterioznu tajnu njihove ličnosti...

Jednog dana posetio sam ga s prijateljicom o kojoj Alejandro ništa nije znao. Sećam se da sam ostao u čudu posmatrajući ga kako joj, pre nego što je išta pitala, otvara karte i sažima u nekoliko rečenica suštinu situacije u kojoj se nalazila. Dakle, nije čudno što naš čovek budi strasti i duboko divljenje.

Kralj Hodorovski vlada na svom dvoru, okružen grupom vernika kojima je Mistični kabare prava pravcata misa. Neki godinama dolaze na službu i posvećeno prate najapsurdnije učiteljeve ideje.

Smatram da je suvišno napomenuti da nisam deo tog stada. Ovo između nas je, pre svega, dijalog između prijatelja. Otud ta zdrava nedoumica s kojom ponekad primam njegove komentare i koja ga, zahvaljujući tom prijateljstvu, uspešno primorava da pojasni svoju misao.

Budući da njegova vanredna brilijantnost, koja uvek očarava, može da dovede i do sumnje, čak i do iritacije, njegova pronicljiva pogađanja, koliko god da su tačna, često mogu da izgledaju kao brzopleta. Nakon što bi ga video predanog munja-terapiji na sceni Kabarea, gde bi pucao od ponosa što je razmrsio stari psihički čvor za samo jednu noć, samo jednim udarcem porodičnog stabla, začinjnim prstohvatom psihomagije, naklonjeni gledalac, koji istovremeno čuva svoj kritički duh, može samo da oscilira između divljenja i skepticizma, oduševljenja i sumnje. Divljenje i oduševljenje, zatim nastup ovog glumca bez premca, njegova moć da održi i vodi energiju pet stotina osoba u sali i čelična veština posmatranja, oduzimaju dah. Skepticizam i sumnja, s druge strane, potom te večeri pune smeha i emocija, u kojima je ljudska mizerija postavljena na scenu sa ogromnom smelošću, gde su izneseni na svetlost dana kompleksi i traume koje maestro tretira mudrom mešavinom pronicljivosti, preterivanja i dobročinstva, predstavljaju začetke jednog novog žanra, analitičko-spiritualnog rijaliti šoua. Odatle osoba izlazi uverena u dugoročna dejstva ove umetničko-terapeut-ske zbrke.

Ima nešto od brbljivca i vašarskog iscelitelja u ovom vizionaru koji sam sebe naziva sveta varalica. Na kraju, taj aspekt transcendentnog šarlatana, koji čini važan deo ličnosti Hodorovskog, stavljen je u službu izvanredno saosećajne energije. Moglo bi se reći da je Alehandro Bodisatva u južno-američkom sosu, vrlo ljutom sosu...

Ne može niko da bude sveta varalica samo zato što se trudi da to bude; ispod neumerenosti i prividne lakoće ovog umetnika koji izmiče svim kanonima ima mnogo ozbiljnosti, vrlo posebne ozbiljnosti, ali ipak ozbiljnosti, nepresušnog kreativnog potencijala, duboke poetske vizije i, uveren sam, mnogo dobrote.

Zato što naš čovek ima čisto srce. Iako je kralj, Hodorovski ne zloupotrebljava skoro apsolutnu moć koju mu daju mnogi potčinjeni. Njegovo veličanstvo je svoja sopstvena dvorska luda; nikada u strahu da dovede svoje učenje u pitanje, uz dobru dozu humora. Iako ne odbacuje čast koju mu ukazuju pratioci, ne pokazuje ni najmanju nameru da se preobrati u idola.

Nesebičan u pravom smislu te reči – u šta sam mogao da se uverim nebrojeno puta – Hodorovski je i dalje, po mom mišljenju, značajno lucidan, svestan kako svojih moći, tako i svojih ograničenja. Imao je sreću da se sretne sa istinskim učiteljima – kao što je Japanac Ejo Takata, koji je na njemu ostavio dubok trag zazena – međutim, ne ograničava se samo na to da bude guru u užem smislu reči; on je radije blagonakloni i uznemirujući genije s kojim svako može da pređe deo puta.

– Porasti malo – reče jednom Hodorovski svojoj dvadesetogodišnjoj ćerki Euheniji.

Na šta je ona uzvratila: – A ti se malo smanji!

Alejandro s ponosom citira ovu ćerkinu oštru opasku koja mnogo govori o njenoj ličnosti.

Sluga istine, iako ponekad izgleda kao prevarant, drska varalica koja jedino želi da začuti i da se pokori onom ko ga prevazilazi, Hodorovski, bez sumnje, pripada vrsti ludih mudraca. Iako mistični klovn može da pobudi trenutno oduševljenje ili averziju – a ponekad i oba istovremeno – mnogo toga se dobija poznanstvom sa ovim čovekom u svom njegovom unutrašnjem bogatstvu.

Iako je objavio nekoliko romana i beskrajno mnogo scenarija za stripove, Hodorovski je dočekaao doba penzije da bi pisao o najvažnijem. Tokom naših razgovora, Alejandro me je poveo na magično putovanje kroz umetnost Kastanede kog bi odlumio. Na to putovanje nas sada poziva. Ova

knjiga toliko je umetničko-spiritualna autobiografija koliko i vodič kroz novu vrstu terapije. Otvoren prozor svetu u kom je poezija oličenje nereda, u kom pozorište postaje ritualno žrtvovanje i u kom stvarni vrač, naoružan kuhinjskim nožem, leči rak, menja srca i hrani noćne snove, ovo delo ostaće, nadam se, kao otisak koraka kojima je između nas prošlo biće iz neobične dimenzije.

Žil Farse
Pariz, 1989–1993

Poetski čin

Pretpostavljam da je rođenje onoga što nazivate psihomagija odgovor na neku potrebu...

Zaista je tako bilo. Tokom jednog perioda u životu, u okviru svog posla specijaliste za tarot, primao sam najmanje dve osobe dnevno kako bih im tumačio tarot.

Da li ste im predviđali budućost?

Nikako! Ne verujem u stvarnu mogućnost predviđanja budućnosti, u meri u kojoj možeš, polazeći od trenutka u kom vidiš budućnost, da je menjaš ili stvaraš. Predviđajući neki događaj, osoba ga prouzrokuje. U socijalnoj psihologiji to se naziva automatsko ostvarivanje predikcija. Imam ovde jedan tekst Ane Anslén Šucberger, profesorke na Univerzitetu u Nici, koji se upravo poziva na taj fenomen: „Ako se pažljivo posmatra prošlost izvesnog broja teško obolelih od raka, primećuje se da se često radi o osobama koje su u detinjstvu same donele predikciju o sebi; da su nesvesno

razvile neki životni scenario (o sebi ili o svojim porodicama) u vezi sa svojim životom i smrću, ponekad čak i odredile datum, trenutak, dan i godinu, i da se kasnije desi da upravo u toj situaciji umru. Na primer, s trideset tri godine – godine Isusa Hrista, ili s četrdeset pet – godine u kojima im je umro otac ili majka, ili kada im je dete napunilo sedam godina – pošto su u tim godinama ostali siročići. Ovo su primeri jedne vrste automatskog ostvarivanja ličnih ili porodičnih predikcija.” Na taj način, kako napominje Rozental, ako profesor predvidi da će loš učenik nastaviti na isti način, najsigurnije se ništa neće promeniti. Naprotiv, kada profesor oceni da je dete inteligentno, iako stidljivo, i predvidi da će uprkos tome napredovati, dete i počinje da napreduje... To je iznenađujuća konstatacija, ali proverena u različitim okolnostima, dovoljna da pobudi najveće nepoverenje onih koji, pod izgovorom da poseduju natprirodne moći, dozvoljavaju sebi da predviđaju događaje koje klijentovo nesvesno pretvara u ličnu želju, u cilju da se povinuje naredbama vidovnjaka. Kao rezultat toga, klijent će izvršiti zadatak da ostvari te predikcije, često s kobnim posledicama. Svaka predikcija je preuzimanje moći, preko kojeg se vidovnjak zadovoljava proricanjem sudbina izvrćući time prirodan tok života...

Ali zašto ta pojava mora nužno da ima kobne posledice? Šta mislite, onda, o vidovnjacima koji predviđaju srećne događaje, berićet, plodnost i ostale blagoslove?

To takođe ukazuje na moć i manipulisanje. S druge strane, apsolutno sam ubeđen da se iza etikete profesionalnog vidovnjaka skrivaju, s retkim izuzecima, neuravnotežene, nečasne i delirične osobe. U suštini, jedino bi bila dostojna poverenja predviđanja istinskog sveca... Ovim objašnjavam zašto odbijam da se posvetim vidovnjaštvu.